

EVANGELIET OG DEN JØDISKE VERDEN

Israelsmissionens magasin - nr. 2 - okt. 2015

Når vi deler evangeliet,
æder vi ikke hinanden

- indtryk fra en Lausanne-konference i Jerusalem

Med kurs mod Jakarta - 06 | Herren forandrer sig ikke - 09 | Fra Jerusalem og tilbage: Et uforanderligt evangelium - 12 |
Når vi deler evangeliet, æder vi ikke hinanden - 14 | Shalom fra Jaffo - 20

*”Jeg beder af hele mit hjerte til Gud om,
at jøderne må blive frelst”*

Rom. 10,1

Evangeliet og den jødiske
verden
nr. 02. okt. 2015

Den Danske Israelsmission
TORVET
Katrinebjergvej 75
8200 Aarhus N
Tlf: 7356 1270

Email: kontor@israel.dk
www.israel.dk
Reg. nr. 9743
kontonr. 3054500

Oplag: 4500

Forsidebillede: Ungdomsle-
der i Netivah, Joel Goldberg,
holder oplæg på LCJE-konfe-
rencen.

Foto: Arne Pedersen

Redaktion: Bodil Skjøtt, Jan
Mortensen, Simon Krüger,

Arne Pedersen (ansv.)

Layout: Maria Bach Jensen

Tryk: Vestjysk Rotation

Oplysninger om medarbejdere
og landsstyremedlemmer kan
findes på israel.dk

Det forandrende evangelium fortæller os om den uforanderlige Gud

LEDER

Google er en søgemaskine på nettet, men man kan også google nogen eller noget. Et netværk er en gruppe mennesker sammen om en fælles sag. Men man kan også netværke.

Vi har vænnet os til at lave verber af substantiver. Alligevel studsede jeg, da jeg i sommer hørte én sige: "I want to gospel". Det blev sagt af en iransk asylansøger, som kan lidt engelsk og endnu ikke har haft mulighed for at lære dansk. Jeg forstod godt, hvad han mente – og misundte ham hans iver efter at "gospel" – men den var ny for mig. Men jeg håber hans begejstring over evangeliet varer ved. For den var stadig ny. Det var stadigvæk (glædeligt) nyt for ham, at Jesus lever, at han selv kunne leve sit liv i en relation til ham og derigennem kalde Gud for sin far.

Temaet for Lausanne-bevægelsens nylig afholdte konference om jødemission var "From Jerusalem and back – an unchanging gospel" (et uforandret evangelium). En af talerne, Richard Harvey, udfordrede den påstand. Er evangeliet om, hvad Gud har gjort og gjort muligt for os gennem Jesu liv, død og opstandelse uforandret? Ved en hurtig gennemgang af kirkens historie påpegede Richard den store forskel, der er på den første menighed i Jerusalem, kirken i byzantinsk tid med dens dogmatiske diskussioner og så de irske munke århundrede senere, det 19. århundredes missionsbevægelser og det 21. århundredes

afrikanske kirker. Hvis vi kunne stille disse kirker og fællesskaber op ved siden af hinanden, ville det være lettere at få øje på forskelle end ligheder. Hvordan kan vi så sige, at evangeliet ikke forandrer sig? Evangeliet forandrer os. Det er vores erfaring, og det takker vi for. Men hvis det kun er evangeliet, der forandrer os, ville der så – tidens forskelle til trods – være så store forskelle på os, der op gennem tiden lever i og af evangeliet? Er evangeliet uforandret?

Er vi kommet til at tale om "evangeliet" på en sådan måde, at det bliver evigt og uforandret, men også statisk og uden den dynamik der kan forandre både os selv og dem, vi deler det med? Og er det så evangeliet, vi taler om: den overraskende og fantastiske historie, om at universets skaber har kæmpet med og overvundet de kræfter, som truer med at ødelægge og udrydde os og i stedet har sluppet guddommelige kræfter løs, der kan hele og genoprette, sådan som Gud opvakte Jesus fra de døde?

Kirkens historie viser, at evangeliet har fået mange og forskellige udtryk. Evangeliet er ikke uforandret i betydningen statisk, evigt og altid det samme. Det er dynamisk og transformerende. Og så er det evigt, fordi det rækker ind i evigheden.

Men dette har altid stået i centrum: Jesus døde for vores synder; Gud oprejste ham fra de døde! Gud er ikke blevet en anden. Han er evig

og har ikke fortrudt hverken sit kald til Abraham eller sine løfter til Abrahams efterkommere. Derfor har vi et evigt, godt og dynamisk budskab - eller fortælling - at leve i, leve ud og dele ud. Vores udfordring er: hvordan former og formulerer vi det i dag?

Historien viser, at vi kun kan frygte, ære og tilbede Gud ved at tro og kende Kristus, som han oprejste fra de døde. Det var den tro og det kendskab min iranske ven havde fået. Det var derfor, han ville "gospel". Og det er derfor, vi selv skal nytænke det foranderlige og forandrende evangelium om den evige og uforanderlige Gud.

Bodil F. Skjøtt
Bodil Skjøtt, generalsekretær

Forsoning og den stenede vej

REFLEKSION

*Torben Mathiesen,
landssekretær i Ordet og Israel*

Det var en stærk, bevægende og tankevækkende oplevelse, at være med på den 10. internationale LCJE-konference i Jerusalem.

Stærk, fordi det bare er noget helt særligt, når Jesus-troende jøder og hedninger samles for at drøfte den fælles hjertesag: At bringe evangeliet til det jødiske folk. Den enhed og samhørighed, som dette store fælles mål skaber, på tværs af teologi og traditioner, er ganske enkelt fantastisk at opleve. Det giver ny energi!

Bevægende, fordi man på denne 10. konference mærkede historiens vingesus på flere måder: Ikke blot mødte man en lang række af LCJE's pionerer, man hørte også fantastiske beretninger om de pionerer, der igennem de sidste ca. 100 år har været optaget af at forkynde evangeliet til de jøder, der er vendt hjem til deres gamle fædreland.

Tankevækkende, fordi der fortsat er mange sten på den vej, som Jesus har befalet os at gå, nemlig at bringe evangeliet "både for jøde, først, og for græker." Trods alt det stærke og bevægende på konferencen, så er det måske alligevel den stenede vej, der fylder mest for mig, når indtrykkene lige har bundfældet sig. Smerthen over at det fortsat kun er en lille rest af Israels folk, der har taget imod Jesus som Messias, bider. En af stenene på vejen kunne måske være en lille bekymring, som poppede op hos mig under og efter konferencen: Bekymringen om, hvorvidt enheden mellem alle de mennesker, der ønsker at række ud til det jødiske folk, vil vare ved.

Man sporede således en uro i forbindelse med begrebet "forsoning", som flere gange blev bragt op, både ved møder og i de personlige samtaler. Ikke at nogen var – eller bør være - uenige i, at Guds forsoning med os mennesker nødvendigvis må føre til, at vi må forsones os med hinanden. Det er ganske enkelt en del af evangeliet, sådan som den internationale Lausanne-bevægelse har understreget, blandt andet på konferencen i Cape Town i 2010. Derfor var det også meget velgørende at høre og tale med israelere, der var stærkt optagede af at udleve en praksis, hvor messianske jøder og kristne arabere lever, beder og studerer Bibelen sammen. Meget mere af det, tak!

Uroen om forsoningsbegrebet lå imidlertid et lidt andet sted. Mange oplever nemlig i disse år, at forsoningsbegrebet i flere sammenhænge, både globalt og blandt nogle kristne palæstinensere, spændes for en vogn, der teologisk anfægter Israels fortsatte udvælgelse, og som politisk sigter på at delegitimere staten Israel i den ulykkelige konflikt med palæstinenserne. I samtaler udtrykte mange en bekymring for, at hvis en sådan dagsorden også vandt indpas i LCJE, så ville det udfordre enheden. Der er – og skal være - plads til forskellige teologiske og politiske holdninger i LCJE. For mig at se er det imidlertid vigtigt, at LCJE undgår at blive spændt for ovenstående vogn og i stedet bevarer den unikke vision, der samler netværket:

At bringe evangeliet til jøder! <<

Med kurs mod JAKARTA >>>

ARTIKEL

*Bodil Skjøtt,
generalsekretær*

▲ Det var godt vejr i Norge under konferencen, så træterrassen på Fjellhaug bibel- og missionskole blev nydt flittigt til både at slikke sol og netværke med de andre deltagere.

”Vi har fået en større forståelse for den historie, vi er en del af, og så blev der stillet skarpt på vor tids udfordringer og muligheder i mission. Det blev gjort med en ydmyg erkendelse af, at generationen før os har fejlet, men også med en positiv forventning til at Gud ikke er færdig med sin kirke - hverken i Europa eller andre steder i verden.”

Det var noget af det Kent G. Rasmussen og Simon Krüger fremhævede, da jeg spurgte dem om deres udbytte af missionskonferencen i Oslo. Konferencen var arrangeret af den norske Lausanne-gruppe under temaet ”Fremtiden for global mission”. Simon og Kent deltog fra Danmark sammen med Lisa Rom Boye, sekretær i KFS, og 17 andre unge fra Europa. De andre kom fra Finland, England, Sverige, Litauen, Letland, Norge, Albanien, Belgien og Rumænien. De er alle udtaget - sammen med ca. 1000 andre fra hele verden - til at være med på den ungdomskonference, som Lausannebevægelsen afholder i Jakakta i Indonesien fra 3.-10. august 2016. Det er 3. gang Lausannebevægelsen arrangerer en sådan konference for fremtidens ledere i mission. Sidste gang var i 2006 i Malaysia.

Til forskel fra sidste gang lægger ledelsen i Lausannebevægelsen denne gang vægt på, at det skal være en proces og en medvandring. Man afholder ikke kun en konference, hvor unge og fremtidens ledere i mission kommer sammen til en uges inspiration. Derfor havde man også valgt at bruge missionskonferencen i Oslo som en anledning til allerede nu at samle de unge fra Nordeuropa, som skal til Jakarta næste sommer. Derfor var Simon og Kent med, og derfor kunne jeg mødes med dem, inden jeg selv tog tilbage til Danmark, og de fortsatte deres program sammen med de andre på vej til Indonesien næste sommer.

Vi skal forme global mission i fremtiden

Det kan være svært at kondensere en hel konference og indtrykkene fra den i enkelte sætninger, men både Kent, Simon og Lisa har prøvet i det følgende at udtrykke det, de tager med sig hjem til Danmark.

”Selvom vi kun har haft et døgn sammen, og der har været program på det meste af tiden, er vi blevet kendt med de andre, som også skal til Jakarta, og som vi skal netværke med de næste år. Vi har det til fælles at være fra først i 20'erne til sidst i 30'erne og så være fra Europa, men ellers er vi ret forskellige. En er politimand, en anden er konsulent og to af dem er allerede generalsekretærer i studenterarbejdet i de lande, de kommer fra. Andre er, som os, stadigvæk studerende.”

”At møde dem og så gøre det i regi af en konference hvor temaet er ”Fremtidens globale mission” er godt, men også udfordrende. Det er godt at mærke, at man fra Lausanne-ledelsens side tør være ambitiøs omkring de næste år og den vandring, vi sammen skal ud på. Jeg er klar over, at jeg selv bliver påvirket og får formet min karakter og mine tanker gennem dette. Men der er også en tydelig forventning til, at vi selv kan påvirke og skal være med til at forme global mission i fremtiden.”

Vi skal være bedre til at udruste næste generation

”Det kan virke overvældende at dette er en forpligtelse til et engagement i mission, som strækker sig over de næste 10 år. Men det gør indtryk at mærke, at generationen før os også vil forpligte sig på os. Der er et tydeligt ønske om at låne os en arm at læne os mod, et par skuldre at stå på og øjne at se med, samtidig med, at de ikke forventer, at vi kopierer dem. Tværtimod er der en ydmyghed fra generationen før os til at indrømme, at de ikke har været gode nok til at udruste dem, der skal tage over efter dem.” >>

Foto: Kent Grinderslev Rasmussen

▲ Flokken af unge som var med på konferencen i Norge - og som skal med til Young Leaders Gathering i Jakarta i 2006.

”Konferencen her har bidraget med skarpe analyser af, hvor vi står som kirke, når det gælder Europa. De har været ærlige, men også afslørende. Det har udfordret dybden – eller den manglende dybde – i vores discipelskab, men der er en villighed til at adressere de spørgsmål, mennesker stiller i dag. Hvad er deres længsel, og hvordan svarer vi på den? Har vi et svar, eller er vi selv styret af en postmoderne tænkning og så meget på retræte, at vi accepterer, at evangeliet nok ikke gælder alle. At det i virkeligheden er at gå for langt, når vi påstår at Jesus er unik og eneste vej til Gud?”

”At høre gamle missionsledere sige det kan virke skræmmende. Men det opvejes af deres klare vilje til i fællesskab at finde nye veje. De er ikke skråsikre omkring deres eget arbejde og nægter ikke, at de kan blive modløse på egne og på kirkens vegne. Men der er en villighed til samarbejde på tværs af organisationer og arbejde for større enhed. Det er inspirerende, for så handler det ikke om vores, men om Guds mission og det kald, vi har til at udleve det fællesskab, vi er en del af, som mennesker i mission. Vi skal ikke udjævne vores forskelle, men bidrage med hver vores styrke, for det som samler er vigtigere end vores uenigheder. John Stott blev citeret for at have sagt: Den største hindring for mission i verden er, at vi som er kristne forsømmer at være dem som vi påstår at være. Det er ikke vigtigt, hvem der står på talerstolen, men at evangeliet bliver forkyndt.”

Vi må minde hinanden om håbet

Flere ting blev trukket frem i samtalen mellem os, men jeg skulle mod lufthavnen og Simon og Kent skulle tilbage til deres netværk af 20 unge, som alle har forpligtet sig til at være med i en proces om global mission i fremtiden. Jeg glæder mig over, at deres indgang til dette er fra verdens ældste mission, nemlig mission til det jødiske folk. Jeg har tillid til at deres engagement fremover også kommer til at præge Israelsmissionen. Selv siger de om det fællesskab, de er inviteret ind i: ”Vi kan opmuntre og minde hinanden om det håb, vi har i en verden, hvor en sky af sekularisme ligger tungt over os alle. Vi kan opleve det momentum, der er i Europa lige nu og vide, vi er en del af dette. Det skaber forventning og gejst.”

Mødet i Oslo følges op af månedlige mails til hele gruppen og etablering af sociale netværk frem mod Jakarta næste år. Men Simon og Kent samler også en gruppe omkring sig i Danmark, som vil bede og bære med – og derigennem selv få inspiration til mission. Man kan kontakte unge@israel for mere information om det, og det er uden aldersbegrænsning. ◀◀

HERREN forandrer sig IKKE

Skabt til at fortælle - del 2

ARTIKEL

*Avi Snyder,
leder for Jews for Jesus
i Europa
© Jews for Jesus*

I dette efterår bringer vi tre uddrag af Avi Snyders essay, Skabt til at fortælle, som er en udførlig argumentation for, hvorfor det jødiske folk blev - og stadig er - udvalgt af Gud til én bestemt opgave, at Gud må blive kendt af alle folkeslag ud over hele jorden. Det første uddrag kan læses i det første nummer af Evangeliet og den Jødiske Verden.

Vi kan se mønsteret op gennem hele vores historie. Da Gud kaldte Abraham, da han frelste os fra Egypten, da han gav os at være et kongedømme af præster, da han gav os loven og førte os ind i landet, da han jog os ud, og da han førte os hjem, da han befalede de første Jesus-troende jøder at gå ud – igennem alt dette brugte han os til at være vidner for verden. I kærlighed til alle folkeslag, udvalgte han ét folk til at proklamere kærlighedens evangelium.

Men hvad så i dag? Hviler det samme kald til at være sendebud stadig på os jøder? Mindst to bibeltekster gør det klart, at vi jøder stadig har et ansvar for at være Guds sendebud med de gode nyheder – ikke kun individuelt, men som folk – det gælder alle. Det kan vi læse i Romerbrevet 11,28-29 samt 1. Peters Brev 2,9. I Romerbrevet kapitel 9-11 taler apostlen Paulus om det fysiske Israel. Han taler tydeligt om, at vi har vendt os væk fra Messias med den konsekvens, at ikke-jøder fik del i Guds nåde og barmhjertighed (Rom. 11,11). Han taler kraftfuldt om, at Gud ikke har forkastet os – på trods af vores ulydighed og frafald (Rom. 11,1ff). En af grundene til Guds ufravigelige trofasthed mod det jødiske folk finder vi i det fortsatte kald til os som folk. Paulus erklærer: "For sine nådegaver og sit kald [til det jødiske folk] fortryder Gud ikke." (Rom. 11,29) Interessant nok er ordet "nådegaver" i flertal, og det

henviser til alle de ufortjente gaver, en nådig Gud har givet os ufortjent, som fx pagterne, løfterne, landet, skrifterne og ultimativt Messias selv. Men ordet "kald" er i ental. Hvorfor? Fordi Gud gennem historien kun har givet os ét nationalt kald. Og det kald er at være et kongerige af præster. At være et lys for verden. At være et fællesskab af vidner for resten af verden.

Vi behøver kun læse ordene fra apostlen Peter – apostlen til jøder – hvis vi mangler vished. I 1. Peter kapitel 2 forklarer han den dybere mening med, at det jødiske folk er spredt ud over jorden, og han bekræfter grunden til vores eksistens som folk. Ja, hans ord er relevant for enhver troende af enhver nationalitet til enhver tid. Men vi må huske på den historiske kontekst for hans breve, og dem han specifikt skrev til. Peter skrev til jødiske disciple, som var spredt ud over verden og som boede som fremmede i Pontus, Galatien, Kappadokien, provinsen Asien og Bitynien. Peter skrev primært til jødiske læsere, og han brugte ord, som burde have lydt meget genkendelige for troende jøder som kendte loven – ligesom de burde være genkendelige for os:

"Men I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomsagt, han som kaldte jer ud af mørket til sit underfulde lys." (1. Peter 2,9)

Det er ikke noget tilfælde, at Peters ord er et ekko af de

Foto: Wikimedia Commons

ord, Gud talte gennem Moses (2 Mos 19,5-6), da han afslørede grunden til vores nationale eksistens. Ved Sinai blev vi kaldet til at være et kongedømme af præster – en nation af vidner. Cirka 1.300 år efter bekræfter Peter dette kald. Og bare for at fjerne enhver tvivl eller misforståelse om meningen med ordene, tilføjer Peter, at vi er skabt til at ”forkynde hans guddomsmagt, han som kaldte jer ud af mørket til sit underfulde lys.”

Dette er det eneste nationale kald, Israel nogensinde har modtaget. Det er dette kald, Paulus fortæller os, Gud hverken har fortrudt eller tilbagekaldt.

Det skal naturligvis ikke forstås sådan, at kun vi jøder er kaldet til at være missionærer. Det er et ansvar for alle følgere af Jesus – jøder såvel som ikke-jøder – at være vidner gennem deres liv, arbejde, ord og kærlighed.

Når jøder i dag åbent og ligefremt proklamerer evangeliet, lægger folk mærke til det. Gud har sågar brugt vores tragiske historie til at gøre os til bedre vidner om evangeliet. For mange er selve tanken om, at jøder proklamerer budskabet om korset, fuldstændig absurd. Men det er den selvsamme absurditet, som provokerer mange og får dem til at spørge: ”Hvad er det, de snakker om?”

For jøde først, og så for græker

Det er værd at overveje, hvorfor Paulus i brevet til romerne kapitel 1 vers 16 skriver, at evangeliet skal forkyndes ”for jøde først” og så ”for græker”? Hvorfor gør han det? Paulus var jøde, født i Tarsus i Cilicien og uddannet i Jerusalem ved Gamaliels fødder. Men denne selvbestaltede hebræernes hebræer havde ikke et kald til sine med-jøder. Han havde fået et kald til at være hedningernes apostel – en opgave han efter eget udsagn kun accepterede modvilligt (Apg 22,17-21). Alligevel begyndte Paulus altid sit arbejde i en ny by ved først at bringe evangeliet til jøderne. Og det var hedningeapostlen Paulus, som skrev, at evangeliet var for ”jøde først og så for græker”. Hvorfor? Hvorfor denne rækkefølge? Man kunne tro, at han simpelthen udtrykte denne forrang på grund af en kærlighed til sit eget folk, det jødiske folk. Han elskede os bestemt med en kærlighed, som kun Moses også kunne mønstre – og som kun var overgået af Jesus. Både Moses og Paulus var villige til at blive slettet af Livets Bog (2. Mos 32,32) og afskåret fra Messias (Rom 9,3) for vores skyld – deres landsmænd. Det som profeten og apostlen var villige til at gøre, gjorde Messias rent faktisk – for os og for alle mennesker. Men personligt tror jeg ikke, Paulus’ erklæring om ”for jøde først” var motiveret af forkærlighed for hans eget folk.

◀ Paulus rejste rundt i hele Middelhavsområdet for at fortælle om de gode nyheder - om evangeliet. Her forestiller maleren Raphael sig, hvordan det må have set ud, da han besøgte Athen.

Jeg tror heller ikke, han udelukkende havde en teologisk prioritering i tankerne, som for at sige ”først til børnene og de naturlige arvinger, og så til dem der er langt væk.” Nej, Paulus var missionær og strateg. Og der er en vigtig strategi i Paulus’ ord, hvis vi er villige til at høre dem. Paulus, hedningeapostlen, forstod Guds plan for at bringe evangeliet til hele verden. Han forstod den afgørende rolle, som kaldet til jøder havde i forhold til verdensmission. Derfor bragte Paulus først evangeliet til dem, Gud havde kaldet til at være budbringere, så at disse budbringere kunne bringe budskabet til verden. Hvis kaldet stadig gælder den dag i dag (og det siger Paulus, det gør), så gælder vigtigheden af at bringe evangeliet til det jødiske folk også stadig den dag i dag. For vi kan ikke proklamere evangeliet, før vi selv kender evangeliet. Og vi kan ikke kende og tro evangeliet, før vi hører det. Og vi kan ikke høre evangeliet før nogen bringer det til os. Måske den bedste måde at forhindre verdensmission på er, at forhindre os jøder i at høre evangeliet. ◀◀

JEWS FOR JESUS

Jews for Jesus eksisterer for at gøre spørgsmålet om, hvem Jesus er, til et uundgåeligt spørgsmål for jøder verden over. Derfor går de på gaden i verdens storbyer og stiller mennesker spørgsmålet: ”Hvem mener du, Jesus er?”

Organisationen blev stiftet af Moishe Rosen i 1973 og har cirka 200 ansatte missionærer fordelt på 22 afdelinger i Nordamerika, Israel, Vesteuropa, det tidligere Sovjet, Sydafrika, Brasilien og Australien.

Ud over traditionel gadeevangelisation holder Jews for Jesus opfølgende møder med bibelstudie og -undervisning, evangelisation via internettet og bruger drama og musik i deres fremstød.

Israelsmissionen og Israelsmissionens Unge har haft volontører med på Jews for Jesus-kampagner i USA, Israel, Ungarn, Rusland og Brasilien.

Hvis du har lyst til at deltage i en kampagne er du altid velkommen til at kontakte os for at høre om dine muligheder.

Fra Jerusalem og tilbage: ET UFORANDERLIGT EVANGELIUM

*Konferenceudtalelse fra den 10. internationale
LCJE-konference, Jerusalem, Israel*

Foto: Bob Mendelsohn

For belæringen udgår fra Zion og Herrens ord fra Jerusalem.(Esajas 2,3)

Fra den 16.-21. august 2015 var mere end 200 deltagere fra seks kontinenter samlet i Jerusalem – byen hvorfra evangeliet udgik til alle folkeslag – til den 10. internationale konference i regi af LCJE, Lausanne-bevægelsens netværk for jødemission.

LCJE er et internationalt netværk af organisationer, menigheder, uddannelsesinstitutioner og enkeltpersoner involveret i mission til det jødiske folk under den globale Lausannebevægelse. LCJE blev grundlagt i 1980 ved Kongressen for Verdensmission (COWE) i Thailand som en interessegruppe for dem, som ønskede at nå det jødiske folk med evangeliet. Netværket er vokset til at omfatte otte regionale afdelinger. LCJE er den ældste interessegruppe inden for Lausannebevægelsen, og Michael Oh, lederen af Lausanne, beskriver mission til det jødiske folk som "en del af vores DNA".

Konferencen anerkendte og ærede mange af de jødekrigstne og messianske jøder, som gennem de seneste 2.000 år har beriget ikke bare de Jesus-troende jøder, men hele kirken.

Ved konferencens afslutning vedtog man følgende udtalelse:

Vi, deltagerne i den 10. internationale Lausannekonference for jødemission, jøder og ikke-jøder der tror på Jesus, glæder os over, at der i enhver generation har været jøder, som har taget imod Jesus som Messias og vedblevet med at identificere sig som jøder.

Vi takker Gud for, at der globalt bliver flere jøder, som bekender sig til Jesus – især i landet hvor Messias levede, døde for vores synders skyld, opstod og for til himmels og nu sidder ved Guds højre hånd.

Vi glæder os over den nye generation af Jesus-troende jøder, som påvirker det israelske samfund gennem deres modige vidnesbyrd og bidrager til landet gennem uddannelse, kunst, sundhedsydelse, militærtjeneste og iværksætter, og ved at yde hjælp til de marginaliserede i samfundet.

Vi glæder os også over, at Gud virker gennem de arabiske kristne i landet, og vi beder for deres frimodighed til at bekende et tilhørsforhold til Jesus i disse vanskelige tider.

Sammen med hele Lausannebevægelsen fastholder vi, at Jesus, gennem sin frelsende gerning, har 'nedbrudt den mur af fjendskab', og vi glæder os over de messianske jøder og kristne arabere, som udlever denne virkelighed. Vi fastholder desuden:

At Jesus var jøde, og at han som Israels Messias er verdens frelser.

At den kristne tro har jødiske rødder.

At Guds løfter og kald til Israel er uigenkaldelige.

Den særlige forpligtelse kirken har til at bringe evangeliet til det jødiske folk, jf. Romerbrevet 1,16

Opmuntret af Guds løfter i forhold til Israel og det missionsarbejde som er gjort i fortiden, vil LCJE søge at fremelske en ny generation af kompetente ledere, som, i kraft af Helligånden, kan inspirere kirken over hele jorden til at dele det livgivende budskab fra Messias med det jødiske folk indtil, som apostlen Paulus siger det i Romerbrevet 11,26, "hele Israel bliver frelst"!

Når vi deler **EVANGELIET** æder vi ikke hinanden

*- indtryk fra en Lausanne-konference
i Jerusalem*

FEATURE

*Arne Pedersen,
kommunikationssekretær*

Nogle gange kan Jesus-troende i både Danmark og resten af verden fremstå, som om vi er mere interesseret i at påpege hinandens fejl og teologiske ukorrektheder, end at dele det livgivende evangelium med en døende verden. På konferencen i Jerusalem blev jeg endnu engang mindet om, hvad der er det vigtigste.

Det er varmt her på banegården i Jerusalem, hvor jeg sidder og venter på at komme til Jaffo, efter fem dage på LCJE-konference i den sydlige del af byen. LCJE står for Lausanne Consultation on Jewish Evangelism, og er netværket for jødemission under den globale Lausanne-bevægelse. Over 200 mennesker fra hele verden har været samlet for at snakke om alt fra Dødehavsrullernes indflydelse på jødemission over modstanden mod messiansk jødedom i Israel til hvordan vi bedst når den næste generation med evangeliet om Jesus som Messias.

Enige – og så alligevel ikke...

Det har overrasket mig hvor enig jeg var og er med disse globale kolleger fra mange steder i verden samtidig med, at jeg er dybt uenig med dem. Det er stærkt og opmuntrende at være sammen med så mange, som utvetydigt minder hinanden om, at naturligvis har også jøder brug for at høre evangeliet om jøden Jesus. Lige så frustrerende er det, at spørgsmålet om forsoning mellem de forskellige grupperinger i landet ikke fylder mere, end det gør. At man gerne vil tale om forsoning med arabere, men ikke med palæstinensere, for det er et politisk udtryk, kan for mig forekomme, afvisende og undvigende.

Men på trods af uenigheden er det vigtigt at være med – eller måske netop på grund af uenigheden er det vigtigt, at vi som netværk både inspirerer og påvirker hinanden. Vi skal ikke være bange for konflikterne, men tackle dem på den rigtige måde, så de bringer os fremad. Tuvya Zaretske, formand for LCJE understregede flere gange, at vi netop er et netværk og ikke en organisation. ”Vi har mange uenigheder, og der er med al sandsynlighed sagt meget fra denne talerstol de sidste dage, som ikke alle er enige i. Alligevel må vi omfavne hinanden i vores uenigheder, for vi har meget at give til hinanden,” sagde han på konferencens sidste dag.

Gaven var en bombe

Og givet blev der. En af eftermiddagen var dedikeret til historier om modstanden mod de messianske jøder og menigheder. Her var bl.a. Leah og David Ortiz på talerstolen. De er forældre til Ami Ortiz, som blev udsat for et bombeangreb fra en ortodoks jøde i 2008. I forbindelse med Purim-festen, hvor det er tradition at sende gavekurve til hinanden, fik familien Ortiz også en gave. Men i stedet for lækre madvarer indeholdt kurven en bombe, som sprang i hovedet på Ami. Han overlevede, men måtte efterfølgende igennem 16 plastikoperationer. Både David og Leah fortalte om den proces »

FAKTABOKS

LCJE er et internationalt netværk af organisationer, menigheder, uddannelsesinstitutioner og enkeltpersoner involveret i mission til det jødiske folk under den globale Lausannebevægelse. LCJE blev grundlagt i 1980 som en interessegruppe for dem, som ønskede at nå det jødiske folk med evangeliet. Netværket er vokset til at omfatte otte regionale afdelinger.

ING THE NEXT ERATION

BIRNBAUM

baum@jewsforjesus.org

facebook: Uriel 23

- ✓ Eli Birnbaum, daglig leder af Moishe Rosen Center i Tel Aviv, var en af de få yngre oplægsholdere på konferencen. Her taler han om, hvordan LCJE kan være med til at give yngre medlemmer af netværket mere - og større - lederansvar.

Foto: Arne Pedersen

de som familie havde været igennem for at kunne tilgive Jack Teitel, den ortodokse jøde, som stod bag terrorangrebet. David Ortiz understregede bl.a. nødvendigheden af at være åben omkring sin tro – også selvom det koster: "Når man forskanser sig bag høje mure i en borg, ender man til sidst med at æde hinanden," konstaterede han med henvisning til, at vi som troende ofte kan være mere optaget af at påpege hinandens fejl frem for at komme ud med evangeliet til verden uden for.

Messiansk menighed i stormvejr

Howard Bass, messiansk jøde og præst i en menighed i Be'ersheva, fortalte også om en tid med tumult og modstand for menigheden. En overgang florerede der et rygte i byen om, at den messianske menighed bortførte mindreårige og tvangsdøbte dem, hvilket naturligvis var løgn. Men det fik særligt det ortodokse miljø i byen til at vende sig mod menigheden, som oplevede at få besøg af enkelte ortodokse, som ville genere dem. Men en formiddag gik det helt over gevind, da en stor gruppe på flere hundrede invaderede gudstjenestelokalet og begyndte at blive voldelige og kaste med stolene. Efterfølgende lagde anti-missionsorganisationen Yad L'Achim sag an mod menigheden for at have angrebet dem. Dommeren gav Yad L'Achim medhold og menigheden blev dømt til at skulle betale sagens omkostninger og en bøde på over 200.000 kr. Howard Bass var meget ærlig om, at han ikke kunne se en mening fra Guds side med modstanden: "Igennem hele forløbet har der været

en virkelig stor bevågenhed fra medierne, og vi har fået gentagne muligheder for at dele evangeliet offentligt. Alligevel har jeg ikke mødt en eneste, som er kommet til tro gennem disse begivenheder," fortalte han.

Også vi har brug for forbøn

Under de to beretninger kom jeg til at sidde og tænke på det store fokus der har været på kristne der forfølges rundt omkring i verden – særligt i de områder hvor Islamisk Stat hersker. Der har været mange opfordringer til at omslutte disse mennesker med forbøn, hvilket vi helt sikkert skal huske – ligesom vi skal huske at bede for de messianske jøder, som chikaneres og oplever modstand. Men vi har i lige så høj grad brug for, at de beder for os. For de har alle oplevet meget konkret, hvad det koster at følge efter Jesus. Vi har brug for deres mod og frimodighed for ikke at blive magelige og flygte ind i vores komfortzoner, hvor vi måske ofte undviger spørgsmål om tro og Jesus fra naboen, kollegaen, studiekammeraten eller sportsvennen.

"Beskidte kristne!"

I relation hertil er det også værd at nævne en af de yngre oplægsholdere, Joel Goldberg. Han fortalte bl.a. om, at han som 10-12 årig knægt blev jagtet ned af gaden af de andre børn i kvarteret mens de råbte "Beskidte kristne! Beskidte kristne!" Han var anderledes end de andre, og derfor skulle han kanøflæs – præcis som den grimme ælling i andegården. Vi bliver ukomfortable i

✓ På sådanne konferencer er det ofte det, der opstår mellem møderne, der er det vigtigste. Her er der mulighed for at skabe nye kontakter og opdage andre sider af jødemission. Her er det (fra venstre) Jim, leder af bestyrelsen på Caspari Centeret, Christian, præst i Immanuelkirken i Jaffo og Joel, missionær i Jews for Jesus i samtale.

Foto: Arne Pedersen

mødet med det anderledes, hvilket kan få nogle – måske særligt i den midaldrende generation – til at ”normalisere” deres tro, at tage brodden af den. ”Men normalisering kan være farlig,” forklarede Joel Goldberg. ”For det kan få os til at glemme, at vi faktisk er kaldet til at leve et liv, som er anderledes – som skiller sig ud.”

Elefanten i lokalet

Spørgsmålet om forsoning mellem jøder og palæstinensere fik desværre ikke den plads på konferencen, som nogle kunne have ønsket sig. Tidligt i konferencen blev dette spørgsmål døbt ”Elefanten i lokalet” af Lisa Loden, som kort berørte emnet den første aften. ”Konflikten mellem Israel/Palæstina er elefanten i lokalet. Vi ved alle den er her og den fylder enormt. Men at tale om den, at konfrontere den åbenlyst, synes at have for store omkostninger, synes for konfliktfyldt, synes at forstyrre for meget. Men dette er ikke Guds vej. Jesus udholdt langt mere end kontroverser og misforståelser. Som Guds folk bærer vi de samme sår og den samme smerte, som den verden vi lever i. Det uforanderlige evangelium er ikke en triumferende proklamation af, at Gud har vundet. Evangeliet er, at vi ydmygt identificerer os med en brudt menneskehed gennem opofrende kærlighed. Min bøn er, at vi i fællesskab kan genfinde det radikale og simple evangelium; at være salt og lys, at elske hinanden, og at vi sammen med ham kan blive dem, som på trods af sårene, kan bringe liv til vores folk.” Flere andre brugte også anledningen fra talerstolen til at adressere spørgsmålet om forsoning. Richard Harvey, teologisk konsulent i Jews for Jesus og tidligere underviser på All Nations Christian College i England, kaldte spørgsmålet om forsoning ”hjertet i evangeliet.” Grace Mathews, vice-leder i den globale Lausannebevægelse, var også med på konferencen, hvor hun bl.a. kom med en utvetydig opfordring til forsoning mellem Jesus-troende jøder og kristne palæstinensere. En af de sidste dage var der afsat en session på tre kvarter til at drøfte spørgsmålet. I sit oplæg sagde Tuvya Zaretsky bl.a. ”Jeg opfordrer kraftigt medlemmerne af LCJE til at bakke op om de initiativer, der bliver taget til forsoning mellem jøder og palæstinensere. Medlemmerne af vores netværk anerkender det stærke vidnesbyrd der ligger i at se tidligere fjender blive ét gennem troen og nåden i Jesus Messias.”

Hjertet i evangeliet er forsoning

Det er et vanskeligt emne for mange at tage op, og fristelsen til helt at lade være ligger lige for. For man kan vel med rette også spørge: Hvorfor skal vi overhovedet beskæftige os med dette spørgsmål, når vi har til formål at række evangeliet tilbage til det jødiske folk? Spørgs-

Foto: Arne Pedersen

▲ Grace Mathews, vice-leder i Lausannebevægelsen, besøgte konferencen med stærk opfordring til forsoning. Her er hun i samtale med generalsekretær, Bodil Skjøtt.

målet er legitimt og berettiget. Det kræver et svar. Først og fremmest må spørgsmålet om forsoning adresseres, fordi evangelisation til det jødiske folk foregår i en kontekst af konflikt – det gælder i særlig grad for vores samarbejdspartnere i Israel. Det er bl.a. også det Lisa Loden er inde på i ovenstående citat. For det andet må spørgsmålet om forsoning adresseres, fordi – for at bruge Richard Harveys ord – hjertet i evangeliet er forsoning. Når Gud har forsonet sig med os – skylder vi så ikke også at forsones os med hinanden? The Bibel Land Team – sammenslutningen af de tre bibelselskaber i Israel – forklarer ofte, at de må være levende vidnesbyrd om den forsoning, som bogen de gerne vil udbrede, handler om. Hvordan kan vi ellers være et troværdigt vidnesbyrd?

Mosaikken står tilbage

Selvom den hede banegård i Jerusalem nu er skiftet ud med et noget køligere spisebord i Danmark, er det alligevel ikke så let at slå to streger under, hvad man får ud af en sådan konference, hvor man bombarderes med indtryk, ord og mennesker næsten konstant gennem fem dage. Det er og bliver en mosaik. Og motivet er måske ikke genkendeligt for andre end en selv. Alligevel står centrum klart – også på trods af uenigheder og stridigheder: At jøder har brug for at høre evangeliet om, at jøden Jesus også er deres messias. For hvis Jesus ikke er Messias for jøder, er han heller ikke Kristus for hedninger. Enten er Jesus alt for alle, eller også er han slet ikke noget for nogen. <<

Shalom fra Jaffo

KORRESPONDENTBREV

*Christian Rasmussen,
præst i Immanuelkirken i Jaffo*

Det er søndag eftermiddag, og jeg har lovet at sende en hilsen hjem med lidt fra livet i Jaffo. Jeg kigger tilbage på endnu en god uge i mit privilegerede job som præst på dette gode sted. Hermed er en enkelt oplevelse fra hver af ugens foregående dage, som illustrerer hvad tiden bliver brugt til som præst i Immanuelkirken i Jaffo.

- Shalom fra Christian.

Christian Rasmussens arbejde i Immanuelkirken i Jaffo bringer ham i kontakt med mange forskellige mennesker. Her er han sammen med Sahar, som blev døbt i foråret.

Foto: Sahar/Facebook

Mandag mødtes jeg med en mand, som var noget frustreret over forholdet til sin kone. Han havde over længere tid oparbejdet en vis modvilje mod hende pga. af et specifikt karaktertræk hos hende, som nu igen havde været årsag til, at de var kommet i en ret så ærgerlig situation, og hun var godt selv klar over det. Det var en fornøjelse at se ham tage hjem, opsat på at sætte både sin kone og sig selv fri ved den tilgivelsens kraft, som han selv oplevede hos Jesus.

Tirsdag mødtes jeg med en ung, intellektuel jøde, som skrev til mig for tre år siden, men som dengang alligevel ikke havde mod på at mødes. Det havde han nu. Han er vokset op i et ortodoks-jødisk hjem, men var blevet interesseret i Ny Testamente ved at lære nogle jævnaldrende kristne at kende. De fortalte ham ikke om Jesus, men deres måde at være på æggede hans nysgerrighed. Siden har han desuden læst bl.a. Augustin, Thomas Aquinas og Luther og er kommet til tro på Jesus. Han er rimeligt fortrolig med dogmatikken, så jeg spurgte ham, hvordan han forholder sig til Jesus. "Jeg vil gerne være tæt på ham, for det er som om, jeg lærer Gud at kende, når jeg læser om Jesus," svarede han. Skønt svar - og som taget ud af NT (Hebr 1 fx). Og så er vi jo inde ved hjertet af det, som troen handler om; nemlig ikke bare at kende til Gud, men at kende Ham. Jeg glæder mig til at vandre et stykke videre med ham.

Onsdag mødtes jeg med en studerende, som over de sidste tre måneder havde fundet en ny fred i Guds magt og omsorg for hende – ultimativt og uigendriveligt udtrykt på korset - og således ikke længere bekymrede sig om, hvad fremtiden skulle bringe job-mæssigt, og som også havde fået mod til at tage nogle uforløste konflikter op med sin familie.

Torsdag havde vi Young Adults, og det var stærkt at se en af dem offentligt bekende nogle uacceptable handlinger, der havde såret de andre for så at blive mødt af tilgivelse og omfavnelser. Der var 5 nye den aften, og de havde ikke oplevet noget sådant før. De blev opmuntret af at se troen på Jesus give både styrke til at være sårbar og erkende og bekende synd, for enhver der følger Jesus har jo gjort netop det den dag efterfølgelsen startede – og til at tilgive og række ud mod den, der har forbrudt sig, for enhver der følger Jesus har jo netop selv mødt dette den dag, efterfølgelsen startede.

Fredag havde vi medarbejdersamling for lokalt ansatte i den Norske Israelsmission. Det er godt indimellem at tale sammen om opmuntringer og udfordringer i tjenesten for vort fælles mål: at mennesker i dette land må lære Jesus at kende, som den han er.

Lørdag hentede jeg en ung jødisk mand, som jeg er kommet i kontakt med og tog ham med til gudstjeneste. Han er kommet til tro på Jesus under et ophold i Europa og er nu tilbage i Israel, men han har aldrig mødt en anden jøde, der tror på Jesus som Messias. Det var en glæde at se ham blive godt modtaget af både jøder og hedninger i Immanuelkirken.

Jeg tænker med taknemlighed tilbage på, hvad Jesus har gjort i denne uge og ser med forventning frem mod den nye uge, som er lige om hjørnet. <<

Sverige har igen en israelsmission

*Jørgen Hedager Nielsen,
landsstyremedlem*

Foto: Jørgen Hedager Nielsen

Sverige har fået en israelsmission igen. Det blev tydeligt, da Källan, Församlingsfakulteten og Norsk Israelsmisjon i begyndelsen af september afholdt teologisk konference i Göteborg under overskriften "For jøder først".

"Vi var glade, om der var kommet 20, så det er overvældende, at der er tre gange så mange deltagere plus en bibelskoleklasse på mere end 20 unge," siger en storsmilende Carl-Henrik Karlsson. Han er formand for bestyrelsen i Källan.

Fra Danmark deltog generalsekretær Bodil Skjøtt og landsstyremedlem Jørgen Hedager Nielsen. Vi fik et godt indtryk at en gruppe svenskere, som brænder for mission til jøderne.

Der har tidligere været Israelsmission i Sverige. Den oprindelige forening var ældre end den danske. Den var en stor inspiration for den gruppe kvinder, der grundlagde Israelsmissionen i Danmark. Men i 1975 blev den svenske Israelsmission lagt ind under den svenske kirkes mission, og det døde den af.

"Vores arbejde med mission til jøderne er ved at opluge os helt i Källan, men det gør ikke noget. Vi ser det som Guds kald til os. Og det er et stort og vigtig kald," understreger Carl-Henrik Karlsson.

På Källans hjemmeside, kallan.org, kan man orientere sig om den unge svenske israelsmission og bestille deres nyhedsbrev.

Antisemitismens anatomi – studiedag 2015

Foto: Arne Pedersen

Cirka 30 mennesker var mødt frem til årets studiedag på TORVET. Vi havde inviteret en kompetent underviser i form af Cecilie Banke fra Dansk Institut for Internationale Studier, som er en af Danmarks eneste forskere i Holocaust.

Hun fortalte med stort overskud om både antisemitisme i Europa og om forskellen på antisemitisme og anti-zionisme, hvilket hun betegnede som "det svære spørgsmål". Hun kom da heller ikke frem til et klart svar på dette, men påpegede at de to hang meget sammen – særligt i forhold til den muslimske indvandring, men også på både den yderste politiske venstre og højrefløj.

På spørgsmålet om hvad vi som Israelsmission kan gøre for at være med til at kæmpe imod antisemitismen, var hendes klare, men måske også lidt kryptiske, svar: "Udfyld tomrummet! Når man ikke siger noget – så siger man også noget." Vi må altså øve os i at deltage mere i den offentlige debat, end vi gør i forvejen, og derigennem modsige hadet og antisemitismen.

Israel - Bibelens land

En oplevelsesrig rundrejse, hvor du kan nyde landet, varmen og har tid til at slappe af. Besøg alle de klassiske steder i Israel.

Dato: 16. - 25. oktober
Rejseledere: Hanne og Leif Toft

Hurtig tilmelding!

7592 2022
 fxr@felixrejser.dk

Musalaha besøger Danmark i oktober

læs hele programmet på israel.dk

Nyheder - Bibelens troværdighed - Arkæologisk sidelys

Bliv abonnent på bladet TEL

... og kom et spadestik dybere i Bibelens verden!

Introduktionstilbud:

Få resten af året til under halv pris: 80, 60, 40 eller 25 kr. - alt efter, hvor mange af årets 4 blade, der er tilbage.

Gå ikke glip af inspiration til din bibellæsning!

tilbud 80 kr

tilbud 60 kr

tilbud 40 kr

tilbud 25 kr

Tilmelding på: <http://www.bibelskarkaeologi.dk>

Det jødiske folk har stadig en plads i Guds mission.
 Hjælp Israelsmissionen med at række evangeliet tilbage!

israel.dk/giv/gave
 Mobilepay: 2371 8264
 Reg.nr. 9743 Kontonr. 3054500

Jesus er min spillemand

 BAGSMÆK

*Elisabeth Serner,
Den Danske Kirke i Jerusalem*

Foto: Elisabeth Serner

Nogle gange forestiller jeg mig Jesus som en violinspiller og mig selv som en violin. Den kan være brugt, strengene knækkede, men han kan fixe alt, trække buen frem og spille den smukkeste melodi.

Jeg vil gerne være et instrument i hans hånd, for ligesom musikken kan røre noget dybt i vores indre, ser jeg, at Guds Ånd bevæger mennesker, når den får lov til at flyde frit. Det kan ske ved et uventet møde, som det jeg havde i fredags, hvor en jødisk, ung mand målrettet krydsede gaden for at finde ud af, hvordan det kunne være, at jeg så religiøs ud uden at ligne en jøde. Jeg fortalte ham hemmeligheden om Jesus, den jødiske Messias, og at jeg var på vej hen for at bede sammen med nogle messianske jøder. Han grundede over ordene og konstaterede: "Jeg har hørt udtrykket "messianske jøder" nogle gange, men det er ligesom aldrig rigtig sivet ind i mit hoved."

I mit forsøg på at sætte ord på, hvordan Jesus er den, der kan gøre os rene indeni, tyede jeg til et billede fra dagligdagen, da han tidligere i samtalen havde afsløret, at han virkelig ikke brød sig om opvasketjansen. "Jesus er den, der kan tage din indre opvask" bebyrdede jeg. Pludselig gav det mening for ham, og han udbrød: "Det har jeg brug for!"

Men hans afsluttende bemærkning, var alligevel den, der fik mig til at måbe allermest: "Du burde stå på gaden og råbe til alle jøder: Jesus elsker jer!" Det er ikke den slags opfordringer, jeg er vant til at høre, og slet ikke fra den kant, og jeg kunne ikke lade være med at grine lidt ved tanken om mig selv på en mælkekasse stående på Jaffa Road i færd med at proklamere den ultimative sandhed. Men min latter gjorde ham blot endnu mere insisterende. Mælkekasse eller ej, manden har ret i, at vi skal være åbne for, at tonen kan få en anden lyd, når vi er placeret trygt og godt i spillemandens kyndige hånd.